

FÖRESKRIFT 38/011/2002

**FÖRDJUPAD LÄROKURS
I DANS I GRUNDERNA
FÖR LÄROPLANEN
FÖR DEN GRUNDLÄGGANDE
KONSTUNDERVISNINGEN
2002**

Utbildningsstyrelsen 2003

© Utbildningsstyrelsen

Ombrytning Pirjo Nylund

ISBN 952-13-1387-0

Helsingfors 2003.

UTBILDNINGSTYRELSEN

Dnr 38/011/2002
FÖRESKRIFT Iakttas som förpliktande
Datum 6.8.2002
Giltighetstid fr.o.m. 6.8.2002 tillsvidare
Bestämmelser som befogenheten att utfärda Föreskriften bygger på: L 633/1998, 5 §
1 mom.,
F 813/1998, 1 §

Till arrangörerna av fördjupade lärokurser i dans inom den grundläggande konstundervisningen

FÖRDJUPAD LÄROKURS I DANS I GRUNDERNA FÖR LÄROPLANEN FÖR DEN GRUNDLÄGGANDE KONSTUNDERVISNINGEN

Utbildningsstyrelsen har fastställt den fördjupade lärokursen i dans i grunderna för läroplanen för den grundläggande konstundervisningen att iakttas från och med 6.8.2002.

Utbildningsanordnaren skall göra upp och godkänna en läroplan för undervisningen med beaktande av vad som bestämts i vidstående grunder för läroplanen.

Läroplanen skall precisera och komplettera de mål och det centrala innehåll som anges i grunderna. En läroplan som följer dessa grunder kan tas i bruk 6.8.2002 och skall tas i bruk senast 1.8.2004.

Utbildningsanordnaren kan inte lämna grunderna för läroplanen obeaktade eller avvika från dem.

Generaldirektör

Jukka Sarjala

Överdirektör

Aslak Lindström

FÖR KÄNNEDOM

länsstyrelserna

INNEHÅLL

Kapitel 1	Den grundläggande konstundervisningens uppgift, värdegrund och allmänna mål	7
1 §	Den fördjupade lärokursen i dans, uppgift och värdegrund	7
2 §	Allmänna mål	7
Kapitel 2	Utgångspunkter för undervisningen	9
3 §	Inläringssynen	9
4 §	Den pedagogiska miljön	9
Kapitel 3	Undervisningens uppläggning och studiernas omfattning	10
5 §	Undervisningens uppläggning	10
6 §	Studiernas omfattning	10
7 §	Studietiden	10
Kapitel 4	Mål och centralt innehåll	11
8 §	Dans	11
	Teknik för olika slag av dans	11
	Kroppskännedom	11
	Kännedom om dans	12
	Att uppträda	12
	Slutprov	13
9 §	Vuxenundervisning	13
10 §	Individualisering av lärokursen och undervisningen	13
Kapitel 5	Elevbedömningen	14
11 §	Bedömningens syfte, bedömningsätten och vitsordsskalan	14
Kapitel 6	Betyg	15
12 §	Betygens innehåll	15
Kapitel 7	Läroplanen	17
13 §	Läroplanens utformning	17
14 §	Läroplanens innehåll	17

Kapitel 1 Den grundläggande konstundervisningens uppgift, värdegrund och allmänna mål

1 § Den fördjupade lärokursen i dans, uppgift och värdegrund

Undervisning enligt den fördjupade lärokursen i dans inom grundläggande konstundervisning skall ge eleven möjlighet att utöva dans på lång sikt och att utveckla de kunskaper och färdigheter som behövs i yrkesstudier i dans.

Fördjupade lärokurser i dans skall lära eleven att betrakta danskonsten och dess yttringar allsidigt. Syftet med undervisningen är att stödja elevernas andliga tillväxt, hans eller hennes kreativa och sociala förmåga. Undervisningen baserar sig på en människosyn där människan uppfattas som en fysisk och andlig helhet. I undervisningen bör man beakta individuella olikheter hos eleverna och stödja elevens utveckling enligt hans eller hennes egna utgångspunkter.

Läroanstalten skall i sin verksamhet främja samarbetet mellan läroanstalter som ger undervisning i dans samt med andra läroanstalter. Läroanstalten bör i mån av möjlighet utveckla det internationella samarbetet.

Fördjupade lärokurser i dans ges barn, unga och vuxna. Utbildningsanordnaren skall utgående från grunderna för denna läroplan göra upp en läroplan enligt den fördjupade lärokursen i dans.

2 § Allmänna mål

Målet för undervisningen är

- att stödja elevens andliga tillväxt, öka hans eller hennes kroppsliga medvetenhet och därmed stärka hans eller hennes identitetsutveckling
- att utveckla elevens självkänedom, förståelse för andra och för den omgivande världen
- att hjälpa eleven att allsidigt och balanserat utveckla sådana fysiska och psykiska egenskaper och färdigheter som behövs i dans
- att sporra eleven till hälsosam motion och en sund livsstil

- att stödja elevens självkänsla genom hänsyn till hans eller hennes individuella fysiska och psykiska utgångspunkter och utvecklingsstadier
- att skapa en positiv undervisningsatmosfär och hjälpa eleven att utveckla sin förmåga att samverka med andra elever och med läraren
- att handleda eleven i att fundera över och träffa etiska val och fatta ansvarsfulla beslut i studierna och livet i övrigt
- att vidga elevens uppfattning om konstens mångfald och stödja honom i att utveckla en individuell konstsyn.

Kapitel 2 Utgångspunkter för undervisningen

3 § Inläringssyner

Konstnärligt lärande är en helhetsinriktad process, där enskilda sinnesintryck och begrepp samverkar. Eleven bör spela en aktiv roll i studierna och lärandet. Han eller hon skall kunna tillämpa sina tidigare erfarenheter, kunskaper och färdigheter i nya sammanhang. Eleven skall genom upplevelse och reflektion lära sig att utveckla och fördjupa sin förmåga att uttrycka sig genom dans. Lärandet skall ske i samverkan med andra elever, med läraren, med det omgivande konstlivet och med det övriga samhället.

4 § Den pedagogiska miljön

Studiemiljön utgörs av den psykiska, fysiska och sociala miljö där lärandet sker. De traditioner, värderingar och etisk-moraliska uppfattningar som råder i det omgivande samhället inverkar på kvaliteten i den pedagogiska miljön. En god studiemiljö stödjer allsidigt och tryggt elevens tillväxt och lärande och ger honom eller henne en känsla av framgång i en positiv atmosfär.

En god pedagogisk miljö möjliggör en utveckling av elevens interaktions- och initiativförmåga samt förmåga att arbeta långsiktigt. Den skall stödja olika slags elever och beakta anpassad undervisning samt skillnader i flickors och pojkars fysiska och psykiska utveckling.

Undervisningsutrymmet skall lämpa sig för undervisning i dans enligt grunderna för läroplanen.

En del av studiemiljön utgörs av det omgivande arbets- och kulturlivet, av andra läroanstalter och läroanstalter inom konstbranschen. Samarbete med hemmen stödjer läroanstaltens verksamhet.

Kapitel 3 Undervisningens uppläggning och studiernas omfattning

5 § Undervisningens uppläggning

Studierna enligt den fördjupade lärokursen i dans utgörs av grundstudier och fördjupade studier. Undervisningen indelas i huvudämnen, biämnen och valfria ämnen. Huvudämnena är ballett, modern dans samt folkdans eller någon annan kulturellt utvecklad dans. Biämnen utgörs av sådana dansarter, som fördjupar och gör det rörliga uttrycket mångsidigare. Valfria ämnen är ämnen som tangerar dans samt fördjupande dansformer. Utbildningsanordnaren skall i läroplanen definiera huvudämnena, biämnen samt de valfria ämnena. Läroanstalten kan ge undervisning i dans på småbarnsstadiet som föregår grundnivån och huvudsakligen är avsedd för barn under skolåldern, samt vuxenundervisning.

6 § Studiernas omfattning

Den beräknade omfattningen av grundstudierna och de fördjupade studierna i den fördjupade lärokursen i dans är sammanlagt 1 300 timmar. Som grund för studierna har lagts lektioner på 45 minuter. När undervisningen läggs upp bör man beakta elevens ålder, tidigare kunskaper och färdigheter samt de undervisningsmetoder som används.

Utbildningsanordnaren beslutar om den beräknade omfattningen av undervisningen i dans på småbarnsstadiet.

Den beräknade omfattningen av grundstudierna i den fördjupade lärokursen är 540 timmar.

Den beräknade omfattningen av de fördjupade studierna i den fördjupade lärokursen är 760 timmar.

7 § Studietiden

Utbildningsanordnaren beslutar om när undervisningen på småbarnsstadiet, grundstudierna, de fördjupade studierna samt vuxenutbildningen i dans skall genomföras.

Kapitel 4 Mål och centralt innehåll

8 § Dans

Eleven skall välja en dansform som huvudämne och dessutom ett eller fler biämnena.

Eleven skall tillägna sig

- ett personligt uttryckssätt i dansen
- den teknik som hör till en viss dans, kroppskännedom, danskunskap och förmåga att uppträda.

Teknik för enskilda dansarter

Målen är att eleven

- lär sig den teknik som hör till någon eller några dansarter. Dessa kan vara balett, modern dans, folkdans eller någon annan dansart.
- lär sig benämningarna på de grundläggande rörelserna inom den dans han eller hon valt samt annan terminologi inom danskonsten
- lär sig seder och bruk som hör till dansen samt studiekultur.

Innehåll

Undervisning i dans på småbarnsstadiet skall ge eleven en grund för senare studier i dans. Genom grundläggande kroppsövningar och lek utvecklas elevens självkänsla och positiva jaguppfattning samt fysiska och grovmotoriska färdigheter. Genom att experimentera undersöker eleven kroppens rörelseförmåga.

I grundstudierna övar sig eleven långsiktigt och fördjupar sig mer än tidigare i benämningarna på de grundläggande rörelserna inom den dans han eller hon valt samt i annan terminologi inom danskonsten. Eleven övar sig i dansens finmotorik och lär sig att inse skillnaden mellan grovmotorik och finmotorik i sitt eget sätt att uttrycka sig genom dans.

I de fördjupade studierna skall eleven utveckla sin dansteknik allsidigt och så att svårighetsgraden ökar. Han eller hon skall utveckla sin reflektionsförmåga och sin förståelse för sambandet mellan teknik, uttrycksform och innehåll i rörelserna. Han eller hon skall öva sig i att dansa stilrent.

Kroppskännedom

Målet är att eleven

- lär sig beakta kroppsbyggnaden och rörelseprinciperna i sitt

uttryckssätt i dansen

- lär sig inse betydelsen av att utveckla fysiska egenskaper och färdigheter balanserat i sina övningar
- lär sig bedöma hur länge det tar för kroppen att återhämta sig samt den rätta proportionen mellan övning och vila.

Innehåll

På småbarnsstadiet skall eleven genom lek och grundläggande kroppsövningar bekanta sig med sin kropp och dess funktioner och möjligheter.

I grundstudierna skall eleven medvetet utveckla ett positivt, naturligt förhållande till sin egen kropp.

I de fördjupade studierna skall eleven lära sig de viktigaste fysiska lagbundenheterna och lära sig att utnyttja dem i sin egen träning.

Kännedom om dans

Målet är att eleven

- lär sig huvuddragen i den finländska och utländska danskonstens historia.
- vidgar sin uppfattning om dans genom att bekanta sig med olika former av dans både genom iakttagelser och erfarenheter.

Innehåll

I undervisningen på småbarnsstadiet skall eleven bekanta sig med olika former av dans. Lärande genom erfarenhet betonas.

I grundstudierna skall eleven utveckla sin kännedom om dans genom att bekanta sig med verk inom danskonsten och genom att följa med föreställningar.

I de fördjupade studierna skall eleven fördjupa sina kunskaper om danskonstens utveckling i Finland och utomlands. Han eller hon skall studera sin egen dansforms historia.

Att uppträda

Målet är att eleven

- lär sig uttrycka ett visst innehåll med hjälp av den teknik som han eller hon har lärt sig
- lär sig utveckla sin individuella kreativitet och uttrycksförmåga och därigenom förmågan att uppträda
- får övning i att uppträda både som individ och som medlem i en grupp

- lär sig de kunskaper och färdigheter som behövs för att öva in ett dansverk samt arbetssätten inom konst.

Innehåll

I undervisningen på småbarnsstadiet skall eleven lära sig att uppträda och framträda på ett naturligt sätt i olika situationer och på olika platser samt öva sig i att uppträda som medlem i en grupp.

I grundstudierna skall eleven vänja sig vid att arbeta självständigt och självmant både under övningar och vid framträdanden. Eleven övar sig i att bära ansvar i grupp.

I de fördjupade studierna skall eleven bli medveten om övningens betydelse då man förbereder ett uppförande och att förstå dess värde för lärandet. Eleven skall lära sig att inse betydelsen av samarbetet mellan olika konstarter och märka hur samarbetet berikar hans eller hennes uppfattning om konst och om samspelet mellan konstarterna. Eleven skall lära sig att sätta värde på sitt och andras arbete.

Slutprovet

Under de fördjupade studierna skall eleven genomgå ett slutprov. Slutprovet kan bestå av solodans, gruppdans eller koreografi. För slutprovet reserveras minst trettio timmar, och det skall ingå i det sammanlagda timantalet för de fördjupade studierna.

9 § Vuxenundervisning

Målet och det centrala innehållet för vuxenundervisningen är de samma som i grundstudierna och i de fördjupade studierna i den fördjupade lärokursen i dans.

10 § Individualisering av lärokursen och undervisningen

Om en elev på grund av handikapp, sjukdom eller någon annan därmed jämförbar orsak inte förmår studera enligt läroanstaltens läroplan skall läroplanens mål individualiseras så att den motsvarar elevens förutsättningar. För eleven skall i så fall uppgöras en individuell plan för hur undervisningen skall anordnas och i den fastställs mål, studietid, undervisningsätt, behövliga stödåtgärder, eventuella prestationer samt bedömningsförfarande.

Kapitel 5 Elevbedömningen

11 § Bedömningens syfte, bedömningssätten och vitsordsskalan

Syftet med bedömningen är att hjälpa eleven att avancera i studierna. Den skall hjälpa eleven att ställa upp mål för studierna. Bedömningen skall stödja utvecklingen av en god självkänsla och dansfärdigheter hos eleven samt hans eller hennes vilja att utvecklas som dansare. Bedömningen skall grunda sig på diskussioner mellan elev och lärare, och utveckla elevens förmåga att bedöma sitt och andras arbete.

Elevbedömningen skall grunda sig på prestationer under en längre tid. Både inlärningsprocessen och slutresultatet bedöms. Bedömningsmetoderna bör väljas så att de mäter hur målen uppnåtts, och så att den motsvarar undervisningsmetoderna och stöder lärandet.

Eleven skall informeras om följande principer för bedömningen: bedömningens syften och mål, vitsordsskalor, bedömningskriterier, möjligheter att yrka på rättelse av bedömningen och avgångsbetygets innehåll.

Eleverna skall bedömas regelbundet, och de skall ges fortgående respons på sitt lärande.

I slutet av de fördjupade studierna skall eleven genomgå ett slutprov som bedöms i avgångsbetyget för den grundläggande undervisningen. Slutprovet skall bedömas av minst två professionella examinatorer.

Vitsordsskalan

Utmärkt	5
Berömlig	4
God	3
Nöjaktig	2
Godkänd	1.

Kapitel 6 Betyg

12 § Betygens innehåll

Avgångsbetyget är ett officiellt dokument, som till sitt innehåll skall följa läroplanens grunder.

Eleven skall ges ett betyg och ett omdöme när han eller hon slutfört grundstudierna i den fördjupade lärokursen i dans.

Avgångsbetyget över den fördjupade lärokursen i dans utfärdas när eleven slutfört de fördjupade studierna i dans.

Avgångsbetyg över grundstudier i dans

Avgångsbetyget skall innehålla följande uppgifter:

- utbildningsanordnarens och läroanstaltens namn
- studier, för vilka avgångsbetyget ges
- elevens namn och personbeteckning
- studietid
- ett verbalt omdöme
- rektors underskrift och läroanstaltens stämpel
- datum på det av undervisningsministeriet beviljade tillståndet att anordna utbildning
- den lagstiftning som utbildningen baserar sig på
- ett omnämnande om att utbildningen genomförts enligt de av Utbildningsstyrelsen fastställda läroplansgrunderna
- ett omnämnande om att lärokursen i dans innefattar grundstudier och fördjupade studier

Avgångsbetyg över fördjupade studier i dans

Avgångsbetyget skall innehålla följande uppgifter:

- utbildningsanordnarens och läroanstaltens namn
- studier för vilka avgångsbetyget ges
- elevens namn och personbeteckning
- studietid
- elevens slutprov, vitsord för samtliga ämnen, ett särskilt vitsord för slutprovet, ett verbalt omdöme, tidpunkten för prestationen
- rektors underskrift och läroanstaltens stämpel
- datum på det av undervisningsministeriet beviljade tillståndet att anordna utbildning
- den lagstiftning som utbildningen baserar sig på

- ett omnämnande om att utbildningen genomförts enligt de av Utbildningsstyrelsen fastställda läroplansgrunderna
- ett omnämnande om att lärokursen i dans innefattar grundstudier och fördjupade studier
- vitsordsskalan.

Avgångsbetyget över de fördjupade studierna utgör samtidigt ett betyg över hela den fördjupade lärokursen i den grundläggande undervisningen i dans.

Kapitel 7 Läroplanen

13 § Läroplanens utformning

Utbildningsanordnaren skall för verksamheten göra upp och godkänna en läroplan som baserar sig på de av Utbildningsstyrelsen fastställda läroplansgrunderna för den fördjupade lärokursen i dans för den grundläggande konstundervisningen. Läroplanen utgör det viktigaste redskapet när det gäller att utveckla undervisningen i läroanstalterna. I läroplanen bör särdragen hos läroanstalten och dess verksamhetsmiljö beaktas.

14 § Läroplanens innehåll

Läroplanen skall innehålla följande uppgifter:

- läroanstaltens verksamhetsidé
- läroanstaltens värdegrund, inlärningssyn, pedagogiska miljö och arbetssätt
- undervisningsutbudet
- undervisningens mål och innehåll
- de studier som skall genomföras och deras mål och innehåll
- grunderna för elevens individuella plan för hur undervisningen skall anordnas
- betygens innehåll
- undervisningsarrangemangen
- studietid, perioder, veckor
- inträdesfordringar, antagning av frielever
- samarbete med vårdnadshavarna
- övrigt samarbete
- krav på att utföra och medverka i kulturell verksamhet i branschen
- behovet av att följa med internationell danskonst och dess utveckling
- tillgodoräknande av studier som slutförts på annat håll
- bedömningssätt och bedömningsmetoder
- läroanstaltens självvärdering.

